

Redactiunea

se affia in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisorile anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.
Pre siesse lune . . . . . 5 „ „ „
Pre annulu intregu . . . . . 10 „ „ „

Pentru Romania :

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale
pentru fiesca-care publicatiune separatu.
In locul deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Catra Onorab. Cetitori ai „Federatiunii.“

Au trecut siette anni decandu acestu organu de publicitate lupta pentru caus'a romanismului in genere si a Rloru d'in Austro-Ungari'a in specie; Redactiunea in cursu de siette anni intempina, a fara de loviturele potestatii inca si loviturele mai grele ale lipsei materiale, avendu a suportat d'in annu in annu deficitele agramate, provenite parte d'in scumpetea progresiva, parte d'in neregulat'a intrare a baniloru de prenumeratiune, mai alessu de la 1871. in coce. Annulu currinte este inca mai nefavoritoriu intreprinderi, decum fusese annii precedenti. Redactorulu au sacrificatu pentru sustinerea „Federatiunii“ totu venitul ce castigasse ca deputatu in cursu de siette anni si cu tote ca la an. 1869/70. au fostu ajutat si de publiculu cetitoriu precum si de cati-va pucini binevoitori si amici de principie, subsistentia diurnulu nu s'au potutu assecura, pentru ca redactorulu, pre langa preamodestele ajutorie, in urmarea anniloru d'in ce in ce mai nefavoritori, au ajunsu la estremele margini ale nepotentiei materiale, incatu acestu annu are se fia probabilmente cellu d'in urma allu activitatii sale diurnalistice. Cellu ce cunosece starea diurnalistice nostre nu se va mira de acest'a, considerandu mai alessu ca Redactiunea unui altu diurnalu romanescu, marturisit in publicitate, ca spre sustinerea lui, o cunoscuta familia generosa sacrificat douedieci si cinci de mii florinti.

Deca luptatorii obosescu, deca poteriile lor scapeta, publiculu se nu se mire, ca-zi zande lipseste cuvenit'a succolare, trebe se lilipesea in fine si zelulu cu stocerea poteriilor spirituali si fisice. — Si saraci'a generala, dar' cauta se marturisimu, ca si indifferentsulu, ce au luat dimensiuni mari, este caus'a se silisce pre luptatori la retragere. Ce voru dice on. cetitori de vomu spune, ca avemu restantie cu redicat'a nu de doi, ci chiaru si de cinci anni, la prenumerantii nostri, cari neci la repetitele rogari nu se cugeta a le refu, ba dieu neci taxele de insertiune pentru cari am trebuitu se platimu taxele erariali (timbrulu). Numeroasele societati de lectura, in locu se springinesca diurnalistice'a, ceru esemplarie gratuite si nu platescu neci macaru pretulu marceloru postali. A fara de perderea ce se causa Redactiunii prin reducerea pretului pentru invetiatiu populari atatu de lipsiti precatu sunt de altmintrea de zelosi, spre laud'a loru fia dissu, — se adauge marele inconvenientu, ca jumetate d'in prenumerantii se incontinua a conto platindu la finea semestrului seu chiaru a annului, precandu se se tipariulu si alle speditiunii, retacandu alle redactiunii trebe se se platesca regulatu. Intre astfelu de impregiurari esto impossibile Redactiunii de a plini cum ar doriri ea, detorintiele sale. Ad impossicilia nou obbligamur. Deci, vomu fi scusati, de nu potetemu urma cu editiunea de deus ori Septemana a diurnulu precatu timpu restantieinu voru intrat' vomu desdauna inse pre cetitorii nostri prin splominte candu de cate una colla cada de cate o jumetate si in fine prin reducerea proportionata a pretului, avendu a se computat differintia la inchierea trimestrului, seu resp. a semestrului.

Cu acesta occasiune rogamu de nou pre o. cetitori a sprigini mai cu caldura diurnalitica, era pre ddi restantieri a-si refu socelele catu se pote mai currendu.

Redactiunea.

B.-Pest'a, 18/30 Jan. 1875.

Desbaterea generale asupr'a bugetului se incepù mercuri in camer'a deputatiloru Ungariei. Preste 70 de oratori s'au inscrissu ca se vorbesca. Campani'a dara va fi catu se pote de infocata, adeca de macinatu se va macina destullu, numai de ar' essit farina multa si buna. — Reportorulu comisiunei financiare bar. Liptay, substituitu in locul lui Muzslay, — care scrintindu-si petiorele se retrassese, — tienù cuventulu seu lugubre, assemene si bietu ministrulu de financ. Col. Giczzy, a supr'a carui-a se voru indreptat mai alessu sagetele luptatorilor; dupa planu are se urmeze crasnirea dintiloru. Momentulu cellu mai interessante pana acum fu cuventulu dlui bar. P. Sennyey, care annunciase in clubulu deakistiloru ca, de si primesce bugetulu, nu approba inse politic'a financiar'a a guvernului, rezervandu-si a spune parerile sale in asta privintia cu occasiunea discussiunei generale.

Asceptarile deputatiloru erau mari mai alessu dupa ce Fr. Pulszky provocasse irritandu pre Seunyei a-si spune odata parerile dupa o tacere atatu de indelungata. Sennyey response deplinu asceptariloru, discursulu lui, ascultat cu neintrerupta attentione, aufostu una adeverata programma de ministru presiedinte. Adeverurile cate le spuse au fostu primite cu viue si dese approbatiuni d'in tote partile camerei, in fine inse candu terminat' abia o fractiune d'entre deakistii aderinti strigara se traiesca, fia ca cea mai mare parte a deputatiloru efflandu-se inca sub impressiunea cuventelor sale, uitat' a-si exprime aprobarea prin aclamatiuni, fia ca partisanii ministeriului actualu meditandu asupr'a unei eventualitati neplacute, recusara a-i arretat' semne de aprobare. Medu'a cuventarei lui Sennyey, prin care condemnat' — precum disse, dupa matura reflexiune — politic'a guvernului este regularea administratiunii nu prin reductiuni minutiose, neci prin urcarea dariloru, ci prin schimbarea sistemului, arretandu ca prin combinat'a aplicare a urmatioriloru rei mediu-locu, tier'a va scapat' d'in situatiunea precaria in care se affia, si a nune 1. prin grabnica si radicala schimbare a sistemului, cu respectarea deplina a principiului de economia, 2. urcarea venituriloru statului, chiaru si prin unele dari noue, inse fara vetemarea bazei de contributiune. 3. prin desvoltarea poteriilor de contributiune a tierrei. Oratorulu declara ca tiene la pactulu de la 1867. ca principalele garantii constitutionale a essistintiei nationale si autonome a tierrei, essemene tiene si la sistemulu constitutionale parlamentariu, unde a fi necessariu impucinarea deputatiloru, ducrat'a sesiunii pre 5 anni, reorganizarea camerei boieresei, unde a fara de reprezentatii dreptului istoricu se aiba locu si corifeii sciintiei, artelor si a servitiilor publice. — Dreptulu fia carui-a se se respecteze, corporatiunile autonome se se conserve, tote nationalitatele, tote besericele se se buccure de assemene drepturi, dar se nu fia permisu nimenui a vetemat' legile statului.

Acestu-a este simburele cuventarii dlui Sennyey, prin care unii d'icu ca ar fi dissu preamultu, era altii preapucinu, ba se observat' ca ar fi dissu mai multu prin celle retacate, adeca prin

reservatiunile mentali. Dica cine ce va vre, cuventulu acestui insemnatu omu de statu este si remane memorabile, d'insulu au castigatu multi aderinti si au desarmatu multi adversari, cu unu cuventu d'insulu este omulu viitoruluu prossimu, nu lipseste decatu ca monarculu se-lu insarcina a essecutarele principiele sale desvoltate cu multa luciditate si precisiune. Nationalitatiloru neci o partita nu este amica, dar' sub guvernulu acestui intelleptu omu de statu ar' incetat' dora calumniile improscate mereu de unu timpu in coce a supra-le, s'ar curmat' razzia si persecutariile nejustificate, si nationalitatele s'ar pote buccura de odihna spre a-si recullege poteriile respite in lupte sterile inadinsu provocate de omenii guvernului actualu, si in fine s'ar pune capetu influintiei judanesci ce au demoralisatu tier'a, impingandu-o la marginea prepastiei.

Processulu Offenheim, ce curge de mai multu timpu la curtea juratiloru d'in Vienn'a, este unulu d'in acelle processe scandalose, prin cari hotfele si defraudatiunile cele mai fabulose ce se comittu cu cladiriile calliloru ferrate, se dau pre facia; immoralitatea se descopere in goletatea ei cea mai hidosa de josu pana susu, in cabinetele ministriloru si a principiloru impilatori de popore. Este unu postulatulu eternei dreptati ca atate talharie se essa la lumina si ca Nemescu resbunatoria se statoroesca unu esemplu spre infrenarea corruptiloru si corruptoriloru de tota class'a. Ne tememu inse ca acestu sceleratu care pre langa ca au insiellatu statulu romanu, inca au si insultatu natiunea insiellata si despojata, ne tememu d'icu, pentru ca multi puternici sunt mestecati in hotfa si influintia acestoru-a pote paralizat' rigorea justitiei.

Effectulu revelatiuniloru lui Offenheim si a descopeririloru facute prin cetirea correspondintieloru secestrate se semt' si in Romania; ministrulu de fin. Mavroghenu si-cerit' demissiunea, vedendu ca nu mai pote sta la ministeriu petatu cum este, ci are se se purifice ca omu privatu, de ar fi cu potintia.

Cu privire la acestu incidentu, intr'o correspondintia d'in Bucuresci cu dat'a 20 Ian. publicata in „Pester Lloyd“ cetimu urmatorele:

Principele Carlu au primitu astadi demissiunea ministrului seu de financia Mavroghenu. Caus'a la acest'a fuse, ca in urmarea publicarii scrisoriloru lui Herz catra Offenheim, intre deputatii oppositiunei se pregatit' in contra lui Mavroghenu o furtuna, carea tintia a restornat' nu numai pre Mavroghenu ci intregu cabinetulu. Intre assemene impregiurari s'a preferitu amputatiunea d'in bunu timpu a unui membru allu guvernului spre a se scapat' guvernulu insu-si. — Prin acest'a s'a nemicitu firesce intentiunea oppositiunei d'in Camera de a restornat' ministeriulu Catargianu, dar cu tote acestea retragerea lui Mavroghenu insemneza o essentiala debilitate a cabinetului, in care Mavroghenu pre langa Boierescu representat' intelligintia, precandu Catargiu representat' energi'a si Catacuzinu integritatea (probitatea). A fara d'acesta Mavroghenu appartienea la partit'a vechiloru boierii (?) care acum numai prin Catargiu si Florescu este reprezentata in Cabinetu. Judece lumea cum va vre despre participarea lui Mavroghenu la

castigulu fondatoriloru callei ferrate Sucev'a-Iassi, dinsulu au fostu totu-si bunu ministru de financia, care au administratu cu abilitate fincialele Romaniei si prin acest'a au redicatu forte creditulu tierrei. Se pote presuppune cu securitate, ca Catacuzinu va administrat' numai interimalu greulu postu allu unui ministru de financia, adeca pana la inchierea sesiunei Camerei in care Catacuzinu in urmarea averei si a probitatii sale possede mare influentia. Mai tardiu apoi se spera ca ministeriulu finciororu se va pote incredeira dlui Mavroghenu, deca va reessit' priu cercetarea parlamentare, ce insu-si o va cere, a se curat' de pet'a ce au arruncatu a supra-i castigulu de fondatoriu a concessiunei callei ferate.

In asta privintia Mavroghenu are dejat' promissiunea principelui Carlu si crede, ca dupa ce nu mai este ministru cu atatu mai lesne se va pote justificat' in antea camerei, cu catu neci pre timpulu, candu participasse la castigulu de concessiune, nu era ministru si ca parteculariu (omu privatu) facusse negressitu ore cari spese cu studiele prealabile pentru callea ferrata.

Catu pentru noulu-ministru allu lucrariloru publice D. T. Rosetti, dsa nu este de confundatu cu I. C. A. Rosetti, proprietariulu „Romanului“ si mentorulu dlui Ioane Bratianu, care agitatoru cunoscutu fusese catu-va timpu ministru allu lucrariloru publice in ministeriulu lui St. Golescu. Trecutulu politicu allu noului ministru, contrariu cu allu omonimulu seu, este inca fetiorescu, ca ci n'a fostu inca pana acum in fericita posesiune a unui portufoiu ministeriale si este cunoscutu prin aceea, ca in affacerea callei ferate au representatu odata guvernulu Romaniei la Berlinu si ca acesta missiune o plinisse cu abilitate. De altmintresu dinsulu este inruditu atatu cu editorulu „Romanului“ catu si cu repausatulu principe Cusa. Toti Rosettescii d'in Romania afirma ca sunt descendintii unui comite austriacu Rosetti carele cu multi anni mai nainte emigrat' d'in Venezia la Constantinopole. Unii d'intrinsii se servescu inca si pana asta-di de titulu de comite austriacu, cu tote ca nu potu se dovedesca dreptulu d'a-lu portat'.

Garibaldi intra in Roma.

La timpulu seu amu annunciatu on. lectori, ca betranulu Garibaldi, cellu mai mare patriotu allu Italiei fu alessu in vechi'a capitala de doua collegie electorali representante in parlameatu. Intrebatu atunci, deca e applicatu se-si ocupe locul, a respuussu afirmandu, si eta dupa ce i-s'a restituitu sanetatea struncinata s'a si resolutu se aduca al-legutoriloru in specie, si natiunei sale in genere tributulu recunoscintiei. Inocitu de filiulu seu Menotti a paresitu Caprera si dominec'a trecut'a a si pussu petiorulu pre pamentulu patriei sale. Pen'a ni-e prea debila, ca se potemu da on. le tori una icona via despre entusiasmulu, ce l'a intimpinat generalulu d'in partea a loru sei. Pre unde numai a trecut, a aflatu aceea, ce pote aflat' invingatoriulu. Nicaliurea inse una intimpinare, ca in Rom'a eterna. Associatiunile lucrariloru au esitu in tota pomp'a ca se salute pre salvatoriulu

loru. Guvernul in se temenduse de demonstratiuni republicane a prevenitu, si a postatu doua brigade de onore la gara, ér regele galatomu a tramissu specialu pre unu adiutante de ali sei, cá se beneventeze pre sufletulu poporului seu. Plecandu Garibaldi de la gara nu a aflatu in calea sea, de cátu cununi de flori; ér pre balcona si prin feresti sesu frumosu, carele se intrecea aruncandu-i rose sí salutá cu marame albe. Nemicu in se nu fú mai misicatoriu, de cátu momentulu, candu cetatienii seriru asupra trasúrei, despreseru calii, si in si traseru carulu de triumfu, in care siedea eliberatoriulu Italiei. Cene a fostu presentu la anulu 1848 in Blasiu si au vediatu cumu poporulu romanu traseru carulu, in carele siedea marele Barnutiucell'a pote avea numai una idea buna despre casulu cu Garibaldi.

Celle-allalte le retacemu, crediendu cá on. lectori vedu cumu a decursu mai de parte primirea generalului. — Amintimu aici numai inca atáta, cá intrandu Martiu in parlamentu fú primitu cu una bucuria nespussa, carea fú manifestata prin scolare si prin „eviva“ prolongite.

Inchiamu acesta inregistrare d'cundu cu poporulu Italiei: „Traiesca Itali'a unita!“ „Traiesca eliberatoriulu ei Garibaldi!“ cá se pota vedé odata realisatu vissulu seu „unitatea latina!“

A v i s u.

cátra membrii asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu.

Adunarea generala a asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu in siedint'a sa ultima din 15 Juniu 1874. a insarcinatu o comisiune de cinci, pentru a censurá. a incuire si a licuidá tóte socotelele, actele si statulu asociatiunei incependu de la urdrea ei; apoi pentru terminarea acestoru lucrari a pusu unu terminu contabilu cu remuneratiune corespundietoria, si in fine a autorisatu pre presidiu, a defige terminu pentru contiunarea adunarii generalii, de locu ce comisiunea va fi gat'a cu reportulu seu.

Deora-ce terminulu preclusu de trei lune, au espiratu de multu, fára cá se sciu vre-unu resultatu allu lucrárilor comisiunali atinse mai susu; deora-ce acum in a sieptea luna de la prorogarea adunarii generalii, nu mai pota portá respunderea pentru asiá indelungata prorogare, si deora-ce — mai alessu dupa stramutariile intemperate cu mine — intre astfelu de stari alle trebiloru

FOISIOR'A.

Despre meserie si fabricatiuni.

Pre cátu erau stramosii nostri, Romanii antici, de infricosiati in lupte, si mai in urma eminenti cultivatori de pamentu, cu atátu mai mare antipatia arretá ei cátra meserie si fabricatiuni.

Luptele Romaniloru aveá d. scopu castigarea de pamentu. Celloru invinsi puneau tributulu cá se le dee una parte din pamentulu ce lu possede, de comunu cereau a trei-a parte. La d'insii precum si la tóte natiunile romane érá fundamentulu castigului.

In asta privintia au facutu ei progressele celle mai insemnate. La ei érá introdusa scurgerea subterrana (Drenagele) a apelor statatorie si planteloru vatamatorie.

Inundatiunile (irrigatiunea) pamenturiloru loru este astadi multu admirata si servese de studiu.

Maretie progresse au facutu in unele ramuri alle agriculturii. Pre cátu erau tóte acestea de inaintate pre atátu de delassate (paresite) au fostu la ei meseriele si fabricatiunile. Insu-si Cicerone dissesse cá „ate-

associatiunei nostre mi-este forte greu a stá in fruntea acestei asociatiuni: eu cu acést'a prefigu, si prin foile nostre natiunali publicu terminulu pentru contiunarea adunarii generalii a asociatiunei nostre aradane pentru cultur'a poporului romanu pre diu'a 4/16 Februariu a. c. la 9 óre d manéti'a la Aradu si punu la ordinea d'illei:

1. Alegerea presiedinteli adunarii generalii in loculu meu, care me aflu motivatu a renuncia pre atunci la acést'a onorifica insarcinare.

2. Reportulu comisiunei censoratorie emisse din siedint'a ultima.

3. Cestiunea sulevata dejá despre revisiunea sí modificarea statuteloru asociatiunei.

4. Alte obiecte, ce dóra la propuneri din partea membriloru voru fi de a se desbate in sver'a asociatiunei.

Aradu, 8/20 Januariu 1875.

Mironu Romanu m. p.
metropolitu, cá presiedintele
adunarii generalii

Romaniloru din Gratiu.

„M. Scaevola“ din Gratiu serie, cá numerosii teneri romani de la universitate din Gratiu au tienutu adunare, in care s'au suatuitu asup'r'a universitatii infintiate in Cernauti (Bucovin'a.) Au alessu unu comitetu de trei membri, care se se puna in intiellegere cu tenerii romani de la universitatele din Austria, cá toti dimpreuna se roge diet'a austriaca, pre metropolitulu Bendell'a si, eventualminte, pre imperatululu, cá la infintiant'a universitate din Cernauti limb'a romana se fia limb'a institutiunii pentru studentii romani, si acést'a cellu pucinu la facultatea juridica si filosofica, daca cum-va la cea medicinala pentru inceputu n'aru fi possibile. — De facultatea pentru sciintiele technice neci amentire nu s'a facutu in acellu conclusu.

In tempu d'o suta de anni, decandu Bucovin'a se afla arruncata departe de sorele, ce in secle i-a datu vietia si ocrotire, a trecut prin atáte probe, a induratu atáte loviture cumplite in cátu elementulu romanu d'intr'ins'a, vechiulu elementu allu acestei odienora fro nose gradine a lui Stefanu-Cellu-Mare, este aproape cellu mai amenintiatu in restulu essistentii salle nationale, este aproape d'a representá numai mormentulu gloriosulu Stefanu. Germanismulu gidovescu, si gidovismulu polacescu a incinsu, cá sierpele pred'a sa, animele celoru mai multi, érá unu monstu san-

lierele nu contienu ce-va nobilu. Comerziulu cu merunt'a trebeue privitu cá unu ce mardariu; — de se porta in se comercziulu cu redicat'a si cándu ellu ni procura multe obiecte si articole, in casulu acestu-a nu ar' fi tare de condemnatu. In genere negotiatorii nu pota se castigo, pana cándu nu mentiescu pucinu.“

Pre tempulu resbellulu cu Cartaginea prin unu ediotu se diceá: „Poporale comerciale trebeue se muncéca pentru noi. Noi avemu de meserie a le invinge si a pretinde tributulu de la elle. Mai bine pentru noi cá se ne grabimu cu resbellulu, carele ne va face stapanii loru, de cátu se intreprimemu comercziulu prin care a devenitu ei sclavii nostri. Deca barbati si geniuri cá Ciceru aveá astfellu de pareri si invetiau in acestu modu asup'r'a meserieloru — deca guvernulu carui-a i suntu increditu destinele populatiunei arretá atát'a disprietu asup'r'a industrii si comercziulu, pote ori si cine crede cá cátu de reu au fostu privite meseriele si fabricatiunile din partea Romaniloru in genere, era in cátu au fostu elle de degradatorie pentru nobilimea, patriicii Romei ne pote servi de esemplu casulu cá sub imp. Augustu a fostu unu senatoru condemnatu la morte, din cauza cá ellu a lutatu parte la una intreprimere industrial. La Romani cá si la noi inbraccamintele si facerea panei érá in datori'a femeiloru.

Meseriele erau affacerile sclaviloru, ba

títu stinsesse cu mana sacrilega luminele, seccasse isvorele de sare a poporulu romanescu, rapisse de la poporulu preutii sei desceptatori si indreptatori, silindu-i seau a se innadusi in indifferetismu pentru totu ce este romanescu, a se sbuciumá in tacere de morte, seau a luá lumea in capu. Guvernulu, lipitorile botezate si santite si nebotezate impreuna cu infallibilulu rachiulu, infricosiata alliantia, au datu man'a, au juratu a sterpi, a stinge elementulu romanu din Bucovin'a, a lu-inlocu prin buruiene essotice, si astfellu a continuá innadirea podulu trecatoriu dintre germani prin Banatu, Ardealu, Bucovin'a spre Marea-Negra.

Acesta alliantia, ce sta in legatura cu mammonii apusulu, se sente a fi in stia si se incerca a pune verfu celloru intreprimse pana acum'a, aieptandu unu uriesiu stelpu, langa care scump'a buruiana sedita cu sudori de rachiulu, se se pota redicá si invertosiá, sigura contr'a ori caroru viscole si calamitati. Se incerca a redicá intr'o tierra romanescu si cu banii, castigati de romani cu scumpu sange si multa sudore, una universitate nemtiesca, cá astfellu cu atátu mai usioru mai iute se pota duce la deplinire planulu loru infernale.

N'am essageratu. In diuariele nemtiesci cetimu negru pre albu cuvintele marelui ministru Stremayer — Erostratele Bucovinei — care dísse fára sfiela si fára reserva, cá universitate d'in Cernauti se redica cu scopu d'a avé departe in oriente una puternica, forte retia a germanismulu, cu scopu d'a germanisá dupa poteri poporele resaritului, etc. Ma, cetimu negru pre albu si aceea, cá una ilustra deputatiune a Bucovinei a grabitu la Vienn'a spre a multumi cu bucuria dietei si ministrelui pentru acesta fericita idea, ceea ce dovedesse deplinu, cá clerulu romanu si ruteanu din Bucovin'a nu sémena de locu cellui din alte párti alle imperiului, adeca clerulu romanu d'in Ardealu, etc.

Passulu teneriloru din Gratiu este demnu de ei; fratii bucovineni merita, cá romani, acesta spriginire a nostra, de si s'aru fi acceptatu cá acesta initiativa se se fia facutu din partea teneriloru romani ai Bucovinei. Tenerimea romana din Gratiu, insocita de toti cei lalti romani se implinesca nationala loru detorintia, se duca cu successulu doritu la deplinire propusulu loru, se incerce totu ce este possibile, cá se stee curati inaintea viitorulu natiunii. Cu anevoia credu, cá acesta voce a natiu-

stori'a ne assigura cá poetii, medicii, artistii mai toti au essitu d'intre sclavi.

Industria ne invétia a dá unu obiectu care-va utilitate séu de a ridicá in trebuintiarea acestei-a. d. es. gasulu in Romani'a, Carbunii de petra in Transilvani'a, etc. Dupa diferitele grade de cultura si civilizatiune a unei populatiuni si natiuni — in acea mesura s'au desvoltatu industriale ominesci. Nu existe populatiune fie ori si care, fie selbatacii indiei ca se nu posseda care-va industria, in se gradulu la carele au ajunsu este forte diferitu. Spre a poté determiná culmea de progressu a unei natiuni, s'au inpartitu tóte industriale in 3 grupe mari;

1. Industria agricola incependu de la venatu; sgárierea pamentulu cu unghiele, cu unu hátu pana la intrebuintiarea celloru mai complicate masine.

2. Industria meseriloru si a fabricatiuniloru. Fundamentulu cellu siguru allu progressarii ei se gasesce in agricultura. Legatur'a intre ambe industriale este atátu de strinsa, in cátu progressese in una reclama inaintarea cellei-lalte. Neci odata nu pote se se aveute si mai alessu se se sustiene tempu mai indelungatu la care va inaltieme una dintre elle, candu ceallalta nn i-ar' urmá pre passu.

3. Industria comerciala este focariulu celloru doue, este sufletulu care le dá vietia

nii romane va avé altu resultatu mangaiatoriu si imbuccuratoriu. De la essistentia chiaru si numai a desastrosulu Dualismu in coce romanii s'au inavutitu cu multe dorerose esperientie, de cátu se mai pota sperá, cá domnitorii nemti si unguri se voru ingrozí cum-va a allege ori ce mediuloce, a face cum li va placé, spre ajungerea scopulu loru.

Nemtii sunt pentru ne-nemtii d'incolo de Leita, ceea ce sunt ungurii pentru ne-ungurii d'incece de Leit'a. Colo suprematia germana cu ori ce pretiu, ici unguresca in ruptulu capulu. Colo natiunea slavona appesata, maltratata si batjocurita; natiunea romana pretotindenea.

Fia. Alta calle pana acum'a nu vremu se fimu fericiti a avé. Se luámu dreptatea a mana, cu adevverulu pre budie se batemu se tremure usiele dietei, a ministrelui, a imperatului austriacu, in se nu credu se ni-se deschidia, nu credu se fimu ascultati, pentru cá tocmai victimele ceru dreptate de la perdietori.

Numai un'a pote appesá cumpen'a: Vocea intregii Bucovine ne-germane. Intreg'a Romanime de la vladica pana la opinca trebeue se si-uneasca vocile si poterile, si se appere pana la stremitate dreptulu loru d'a dispune ei liberi de averea si proprietatea strabuna, si nu Dlu Stremayer si gidanii sei din Bucovin'a. Daca si acestu dreptu, curatu si santu cá lumin'a sorelui se va calcá in petiore, apoi atunci germanismulu a impodobitu progressulu seu umanitariu cu inca una cununa, impletita din „ferru“ si „sange.“

Tempulu a sositu cá si Bucovinenii se deschid'a ochii si se vedea. — Lupt'a loru pentru universitate romana aru fi mai usiora de cum a fostu a romaniloru d'in Ardealu, cu tóte cá, pre cum am díssu, prospectele sunt aproape congruente.

Aceste cugete, dorere, mi-au trecut prin minte, candu am intiellesu de passulu braviloru nostri teneri din Gratiu, ceea ce m'am si grabitu a-lu comunicá.

Cu tóte aceste se nu desperámu. Se luptámu barbatesce, se luptámu cu perseverantia, cá-ci totu ce perdemu prin lupta potemu recuceri inca, in se cu celle date de buna voia din mana cu anevoia ne mai intalnimu.

Valeriu.

In acellu-a si gradu depinde si essistentia ei de la essistentia si progressarea celloru doue.

Cine ar' poté sustiene cá imperiulu Romanu nu se inaltiasse la culmea cea mai suprema a progressulu de pre tempurile cellea? ba este faptu cá in multe privintie ei suntu si pana asta-di neajunsi.

D'a imperiulu Romanu a ajunsu la treapta cea mai inalta pre campulu industriiloru, pentru cá cultur'a pamentulu ca la Romani si asta-di la rare natiuni se gassesce, — pentru cá meseriele, in intreprinderile, artile, sciintiele la ei ajunsese la suprema desvoltare si pentru cá comercziulu essistá.

Ecce dara fundamentulu siguru pentru essistentia vecnica a unui popor! pre langa tóte acestea vechi'a China si imperiulu ei stá si asta-di, pre candu imperiulu Romei s'a stinsu de multu, — s'a stinsu acellu imperiu carele domniá preste lumea intréga. Despunendu de visteria de o eterna vietia, vie intrebaria cá d'in care cauza ajunsese acestu imperiu gigantic, cum de ellu cu vietia, prin ceea ce dá si pote sustiené vietia, si-au afflatu perirea? Responsulu este simplu: nu essimintele datatorie de vietia erau compassulu celloru caroru li-se in credentiedia poterea si destinele populatiunei. Romanulu, stelpulu statulu vedeá sigurantia pentru viitoru in poterca bruta, in sub

Processul Offenheim.

Offenheim constructorul liniei Iasi-Sucev'a, este inaintea curtii cu Jurati din Vienna, inculpatu pentru abuzuri.

Primele demersuri pentru a indrepta abuzurile semnalate in administratiunea acestei calii ferrate, se facura inca din an. 1872.

Atentiunea a fostu deosebita asupra gestiunii acestei companii printr'o seria de accidente ce se produsera unulu dupa altulu pre lini'a Leopold-Cernauti.

Rumorea publica accusa pre administratori, si mai cu seama pre directorulu Offenheim, ca ar fi risipitu banii actionariloru, ca si-ar fi apropiatu fara cuventu fonduri cari ar fi trebuitu se serve la exploatare, ca n'ar fi indeplinitu de catu forte incompletu, in constructiunea calii, conditiunile recunoscute in interesulu sigurantei caltoriloru, ca s'ar fi servitu de unu materialu defectuosu, ca ar intardia indefinitu reparatiunile cele mai indispensabile.

De alta parte, cu totu venitul considerabile allu acestei linie, un'a din cele mai productive din retieu'a austriaca, compani'a nu inceta de a recurge la subsidie din partea Statulu, in puterea garantiei de venitu ce acestu-a assumasse, si chiaru atunci candu acestu venitu pareca ca ar fi ajunsu cu prisosintia prin produsulu exploatare.

Chiaru mai nainte de 1872. reclamatiunile publicului, luasse asi'a de mare desvelire si se manifestau atatu de energicu, in catu guvernulu a trebuitu se urdiesca o cercetare seu macaru se se prefaca ca examina starea lucruriloru.

Inse in acesta epoca Austri'a era guvernata de ministrulu „burgeu“ in care facoa parte d. de Giscra, si acestu-a era personalmente interesatu in intreprinderea d-lui Offenheim.

Ast-felu cercetarea n'a avutu nici unu rezultat.

Onorea d'a fi urmaritu cu energia afacerea, cu tote pedicele ce intelna in callea sa, se suvine dlui Banhans, actualulu ministru de commerciu.

In adeveru acestu intreprinditoru de drumuri de ferru, era o adeverata putere; avea la spate numerosi partizani, recrutati pana in rondurile aristocratiei.

Ellu a sciutu se se incongiure de unu consiliu de administratiune in care stralucia numele celorlu mai illu-tre familie galitene, contele Borkovski, principele Sapieha, principele Iablonski.

D. Giscra nu era singurulu printre vechii ministri, care lu sustineau mai era inca si d. Petrino, fostu ministru in cabinetulu Potoski.

D. Offenheim insu-si castigasse titluri

jugarea veciniloru sei. Acestea mai totu deun'a aveau de urmare pierderea unoru calitati eminente pre campulu industriei. Romanului i placea a domni a escelle in bravure pre campulu lui Marte, cari totu deun'a sunt pagubitorie pentru omenime, de ar castiga unele parti catu de multu.

Nu i-se pote imputa neactivitate, pentruca pre campulu industriei agricole, inscientie de drepturi, de arte s. a. au facutu progressele cele mai mari din lume. — Pre catu era activitatea mai mare in asta privintia pro atatu de mutu disprietiu puneu ellu pre meserie, fabricatiuni si comerciu meseriele, fabricatiunile erau in man'a sclaviloru si a strainiloru, comerciu si speculatiunea in man'a Greciloru, Judaniloru s. a. de-si acestea sunt totu asi'a de principali factori la durabilitatea vietiei unui poporu, precum este de necesarie si industria agricola.

Edificiulu astfelu claditu au trebuitu se sabesca pentru-ca materialulu din care se compunea constá numai din unu elementu, ce e dreptu cellu mai fundamentalu, — inse in lumea acesta se recoro ca se conlucreze mai multe elemente la ori si care obiectu destinatulu pentru vietia.

Cu catu predominá mai multu acestu elementu, era cele lalte se persecutau mai tare, cu atatu mai repede se strica bas'a

de nobletia fara a mai pune si avere sa forte considerabile pre catu era de currendu facuta.

Pre langa acesta principalulu jurnalulu din Vienn'a i era devotatu, si candu in 4 Septembrie 1874 d. Banhaus incepu lupt'a, s'ar fi potutu afla la Vienn'a mai multe perone convinse ca domniului n'a se isbutesca in contr'a lui Offenheim, de catu de acelea cari se fie dispuse a crede in perderea d-lui Offenheim.

Nu tardiu inse se descoperira abuzuri atatu de scandalose si atatu de vedite, ca nu mai potu remane nici-o induoiela asupra rezultatulu cercetarei administrative.

Indata dupa aceea la 8. Octobru 1872, lini'a fu pusa sub sequestru.

D. Offenheim si-dede demisiunea din functiunile de directoru, si d. Giskra, care cu cate-va dille mai nainte luasse in publicu apperarea d-lui Offenheim, renuncia la fotoliulu ce ocupá in consiliulu de administratiune allu companiei dupa ce esisise din ministeriu.

Descoperirile facute prin cercetarea administrativa demonstrara necesitatea unui instructiuni judecatoresci, care se deschise indata.

Inse puterea inculpatulu totu nu era nimicita, atatu era de greu in publicu a se crede la caderea sa definitiva.

Magistratii insarcinati cu instructiunea abia cu multe dificultati poteau smulge adeverulu de la marturi, cari, de siguru esitau de a nu-si compromite viitorulu loru.

Deci lucrarea magistratiloru fu lunga si laboriosa si tocmái in 1873 fu indestulu de inaintata, pentru a permite se se proceda la arrestarea lui Offenheim si a doui impiegati.

Instructiunea contiuna si isbnti a tramine acestu personagi inaintea curtii cu jurati.

Desbatarile au inceputu acum.

Spatiulu nu ni permite a reproduce tote acele relative la acestu processu scandalosu, vomu impartesi inse unele d'intre cele mai essentiali si a nume acelle prin cari se descoperu hottele lui Offenheim patrate in Romani'a prin nesce agenti corrupti si corruptori.

Sedint'a de la 12. Ianuaru.

„In privint'a punctulu VIII, relatarile voru fi de mare interessu in cerourile comerciale, fiindu ca presedintele addusse la cunoscint'a publiculu acte confiscate de cea mai intima confidentia.

Presedintele citeste o scrisore a D-lui Herz, cãtra Offenheim, cu dat'a din Buccuresci, in care dice:

„Eu amu aci o insarcinare forte delicata si te rogu, in interesulu amendu-

edificiulu, pentru-ca lipsia, de nu $\frac{2}{3}$ parti, de siguru $\frac{1}{2}$ din elementele necesarie pentru vietia. Acesta lipsa se semti cu atatu mai multu pentru-ca progressarea Romaniloru in cultura, avea de urmare inavutirea seu prisosulu de materie.

Acestea dau impulsu la inmultirea trebuintiloru, la de acelle care in saracia nu le cunoscemu seu ni-se paru unu lusu.

Trebuintele, fia elle adeverate fia inchipuite trebuiau multiemite. Pre catu i imbucura pre ei desfacerea placeriloru, pre atatu mai tare disprietiu pre cei ce causá acesta multamire, adeca pre sclavi si straini

Acest'a da nascere la mare rivalitate seu mai bine d'issu urra neimpacata.

Vomu vedé mai pre urma ca in catu pote se se urce valoarea unui obiectu prin munca Aici amentimu ca prin deceptarea gustulu creseau trebuintele si cu elle poft'a de a le desface. Prin inmultirea trebuintiloru creseca cererea de obiecte. Marirea cererei causa acumpele. Castigulu dá nascere la installarea de noue ateliere. Acestea si-faceau concurrintia. — Prin concurrintia pretiulu obiectelor scadea. Scaderea pretiuriloru causa inmultirea cererei.

Astfellu se urma pana ce se ajungea ecuilibriulu.

Progressele in gusturi si lusu aduceau

roru-a, ca se certifica Bancai ca eu se nu fu respunditoriu pentru intrebuintiarea baniloru pusi la dispositiunea mea. Affacerea cu Mavrogheni este publica si de aceea amu preferatu ca s'o trecu oficialu in registrele nostre, ca insu-si Mavrogheni se nu se genese in dispositiunile salle, de asemenea lucruri. In negociariile melle ulterioare voi pune pre ceurile melle liter'a initiala a primitorulu respectivu si voi cautá, pre catu va fi cu potinta, ca se-mi procuru si chiantia. Cu tote acestea, deca vre unulu seu altulu aru refusa se deo chiantia, eu trebue se me multumescu si cu acest'a.

Pre Gueldry si pre Jote i-am invitatu prin Mavrogheni ca se venia la mine, Gradovicu staruesce pentru cei 2,000 galbeni si a facutu o gara forte mare asupra propunerii melle ca se-lu reducu la 2,000 franci. Ai uitatu pre doi insi, cari cu tote acestea, au dreptulu ca se nu fia trecuti cu vederea: Cociu cu 5000 franci si Winterhalder cu cellu pucinu 5 bonuri rurale si Psovo (?). De acestu din urma vei ave de mai multe ori trebuintia; ellu este unu bietu sermanu (Armer Teufel,) si onorabile pana la essageratiune.

In ceea ce se atinge de sentiemintele melle, candu vediu ne-gru pre albu in resesita securu in privint'a castigulu de multu doritu, mi se paru ca me adu la finitulu dilleloru melle, asi'a de pucinu amu crediutu eu c'unu annu mai nainte in realisarea acest'a. Pentru prim'a ora cu impreuna cu tine punu man'a in urn'a noroculu si d'aceea mi-facu induoita placere ca se-ti adducu caldurosele melle multumiri pentru participarea ta la acestu rezultat! Deo Domniulu ca dupa acestu preludiu se urmedie multe si frumoase simfonie de asemenea natura.

In urma se cetesce respunsulu d-lui Offenheim cãtra d. Hertz, cu dat'a de 1 Noembre, prin care Offenheim cere ore-cari chiantie pentru partile (summele) impartite. Mai departe o epistola de la 23 Decembre 1868, prin care Offenheim roga pre d. de Hertz ca se silesca mai departe in privintia garantiei pre parcelle. Intr'o alta scrisore a lui Offenheim cãtra Hertz, se dice: „dorimu cu onore si din inima ca se realisamu intreprinderea nostra. Domni si romani inse ne voru sili ca se ne punemu pre terreniulu insielatoriei, si pote scolarii voru intrece in acest'a pre maestri. Mundus vult decipi ergo decipiatur. (Lumea voiesce se fia insiellata, asi'a daru fia insiellata). Te rogu ca acesta parere s'o comunici si domniloru romani, inse cu nisce espressiuni mai alesse.

Cu privire la accusafiunile arruncate prin epistol'a lu Offenheim a supra lui Herz, Mavroghenu, etc. diuariulu „Press'a“ d'in Buccuresci face urmato-

cu sine diferite rezultate. Intre cei avuti si cei ce se tienea de neamu mare dá nascere unei rivalitati in peda, adeca in desfacere fantasie-loru nefolositorie. Acesta desfacere avea de urmare nemultimeirea intre sine. — De aici urma o dezvoltare si mai mare de fantase seu de lusu. D'inlusu de venira ei la ne-productiune si ped'a se maria. Acestei-a urma seracia.

Prin seracia se nasce nepesare, invidia si pre urma persecutarea intre sine.

Contraria era influint'a asupra intreprinditoriloru de meserie. Munc'a aduce castigu. Economi'a lu pastreza. Intellept'a lui intrebuintiare lu-immultiesce. Prin inmultirea muncii veniturile meseriasiloru s'au maritu Mult'a loru occupatiune nu li prea dá tempu spre a cheltui. Marele effectu ce are avere asupra omului i-au facutu precauti in folosirea baniloru si facerea de sepe de prisosu, prin urmare li-au inmultitu capitalele. Intrebuintiarea capitaleloru cu economi'a si dupa o buna calculare li-au addussu inavutirea. Avere li-au inmultitu curagiulu si prestigiulu.

Asi'a, pre candu pre cei de neamu mare, avuti de odinora i-addusese neactivitatea loru in industrie pre callea nepesarei si a lonei; era cheltuelile pre lusu desiertu i facea se-si prede ce avea, i ducea la urra, vituri de totu felulu; — cei

riale observatiuni pline de bunu sentiu si impartialitate:

Noi declaramu ca ori-cine ar fi participatu la aceste fapte neonesto din ori ce purtidu ar fi, si ori cum s'ar numi se se cunosca, se se denuncie, si se aiba pedeps'a ce va merita. Noi am fi chiaru de opin'ione ca ministerulu, in modu publicu si officialu, se silesca pre d. Herz se denuncie si se arrete tote numele primitoriloru de mita, de cari d. lui trebue se aiba cunoscintia. de ora ce in scrisore d-lui spune ca, pre langa ceuri, va allaturá si acelle nume.

Noi ceremu ca se se cunosca acelle nume se se publice, se li-se imprime ferrulu ignominioi si astfelu Offenheim, care in modu cinicu si miserabilu, ne insulta natiunea prin epistolele salle, se va convinge ca, daca si la noi se potu afla corruptori si corruptibili, ca pr totutindenea, inse moral'a publica este totu asi'a de tare ca in alte parti si ca immoralitatea se despretiuesce pote mai multu de catu in alte parti!

Unu statu fara religione.

In Mexico se voteza acum o lege care are de scopu a desfiintia cu deplinire cultulu religiosu officiale din statu, tolerandu-lu numai a se essercita sub ore cari conditiuni intr'unu modu cu totulu privatu.

Ecce dupa fó'a mexicana *Trait-d'Union* resumatulul dispositiuniloru, cari sunt votate pana acum:

Statulu nu se mai insarcina a da, nici a face se se predee invetiamentulu dogmeloru religiose.

Practicariile officiale alle cultulu sunt interdise in stabilimentele de invetiatura alle federatiunii, ale statelor, seu alle municipalitatiloru, sub pedeps'a unei globe de 25 pana la 200 piastri si cu destituirea, in casu de recidiva, a professorulu care a obligatu pre elevii sei ca se participe la acest'a.

Nici o autoritate civile, nici o corporatiune, nici unu copu de trupa, nu mai potu assiste cu unu caracteru officiale la actele seu essercitiale veri-caru cultu. Afara de serbatorile curatu civili, tote dillele serbatorite sunt supresse. Desemnarea Dominiciloru va subsiste spre a permite deregatoriloru se se repause in acelle dille de lucrãrile loru.

Nici unu actu religiosu nu va poté se se effectueze publicamente, de catu numai in interiorulu templeloru, sub pedeps'a unei globe contr'a delieventiloru de la 10 pana 200 piastri si de la duo pana la cinci-spre-dieco dille de inchisore.

Sunt opriti ministrii cultelor (preuti, etc.) sub pedeps'a unei globe de la 10 pana la 200 piastri, de a portá afara din temple

de la meserie si fabricatiuni adunau comore.

Lips'a predatoriloru se ivi cu multu mai ingraba de catu s'ar fi saturatu cei lalti de avute. Ajungendu cultulu la ossu, cantau cei lipsiti a se ajutá prin cei deveniti avuti. Asta impregiurare atitia si mai mare urra, la cei mari pofta de a-si resbuna. Asi'a cei puternici de totu mai tare pre prepatia pre candu contrarii loru se impoternicea mai multu si aduná in summa materialulu pentru unu rezultatulu infriocosiatu.

Schinte'a trebui ca pravulu ruinei se prefaca in censusia acestu colossu neinvinu in lume. Acest'a n'a lipsitu, pentruca de multu clocoitia furi'a fierosulu barbaru de la nordu acesta hiena a gintiloru Romane. Astfelu imperiulu invingatoriloru si domniloru lumii s'au storsu de pre pamentu. Lumea Romana s'au prefacutu in micutie insule in unu oceanu mare si asta-di amenintatoru si periculosu.

„Vai, si perire acelloru popora cari si-concedu sclaviloru si strainiloru ingrigirea si multiemirea trebuintiloru loru; acelloru popora cari si-depunu averile loru nationale si crearea acestoru-a in astfelu de mani!“ dice A. Blanqui.

(Va urmá.)

(biserice) unu costumiu speciale séu semne distinctive alle caracterului lor.

Tóte intrunirile cari se voru face in biserice sunt publice. Autoritatea si-va poté essercitá officiu ai intr'insele, ori de câte ori impregiurările o voru cere.

Nici o institutiune religiósá nu va poté castigá banuri s'eu capitaluri ipotocate asupra immobililoru.

In momentele cându fói'a mexicana se puneá sub pressa, adunarea discuteá asupr'a art. 19 allu legii, care este in copprinderea urmátoria:

„Statulu nu recunosece nici o tagma calugaresca si nu pote permite stabiliri a loru, sub ori ce numire séu sub ori-ce obiectu ar pretinde a se erige. Ordinele (tagmele) clandestine, ce se voru stabili voru fi considerate cá intruniri ilicite, pre cari autoritatea le pote dissolve, in totu casulu capii superiori si directorii se voru judecá cá culpabili de violarea garantiiloru individuali copprinse in articulu 973. allu codicelui penale.“

Se crede cá si acestu articlu va sé fie adoptatu, pentru cá iritatiunea in contr'a calugrilor, cari s'au portatu reu, mai cu séma in ultimele evenimente, este fórte mare. „Po.“

(Essecutarea lui Freuth) Cetitorii nostri si-voru aduce a minte cum acestu judanu uccise pre altu judanu Katscher cu care calletorisse impreuna intr'unu cepeu pre calle ferr. — Freuth (Freund se publicasse d'in grosiela) a fostu judecatu la morte prin strangu, sentinti'a fú inaintata la Domnitoriulu cu sperarea d'a se chimbá pedeps'a de morte, inse domnitoriulu ar fi refusatú dicendu, cá trebe sé se statoresca essemplu pentru assemenea crima cumplita. Sentinti'a dara se essecutá la Olomutiu in Moravi'a, la 29. Jan a. c. intr'unu locu inchisu, assistente patru judecatori si doue persoane private.

(Boieri falliti) Cetitorii nostri nu voru fi uitatu boieresc'a staruintia a contelui Bela Kegleviciu, (bosniacu de origine) d'a se restringe dreptulu elect. prin urcarea censului si d'a combate dreptulu de limba allu nationalitatiloru, sumutiatu fiindu de cei mai ruginiti ciocoi d'in Transilvani'a, de Kemenesi, éra renegati, cá-ci renegatii sunt pururea cei mai aprigi dusmani ai natiunii de care s'au lapedatu, — ei bine, acestu coconasiu Kegleviciu n'o se mai atace nationalitatile, — au tulitu-o d'aici, dupa ce papá o avere colossale (numai proprietatea de pamentu ce aveá erá de 40—50 mii juguri de pamentu) lassandu o detoria de 750.000 fl. — Assemene se vorbesce despre ruin'a materiale a contelui Emericu Szapári.

Articulu de lege XXXIII. din 1874. despre alegerea de deputati pentru Diet'a Ungariei, sanctionatu si promulgatu la 30. Nov. a. c.

CAPU VI.

§. 90 Organele, cari conlucra la conscrierea alegatoriloru, la compunerea si rectificarea listelor, precum si la actulu de alegere sunt respunditorie pentru implinirea essacta si cu consciinta a detorintieloru statorite in legea acest'a.

§. 91. Cellu ce vatemala séu calumnicza cuventulu séu cu fapt'a séu in ori care altu modu delegatiunea conscrietoria séu pre cea scrutinatoria séu in genere pre cei ce sunt insarcinati cu essecutarea dispositiuniloru din legea acest'a, in tempulu lucrarei loru oficiose, séu cellu ce i ataca cu espressioni ce vatemala onóra séu spre scandalulu generalu i batjocoresce in publicu, acellu-a, intru cátu facta sca penibile nu cade sub o imputatiune mai grea, sé se pedepsésca cu mulcta in bani, care se poté urca pana la 500 fl. respectivu cu inchisore pana la trei lune.

Cellu ce impedece delegatiunile cari functioneaza in afacerile de alegere, in functiunile loru de alegere, in purcederea loru oficiose prein o facta penibila, prin amenintiare séu prin violintia séu cellu ce agitéza pentru a le impedece cu forti'a, sé se pedepsésca cu suspindarea de la dreptulu séu de alegere pre trei anni si cu inchisore pana la doi anni.

§. 92. Contr'a presiedintelui electoralu séu delegatiunali, a notariului, a barba-

tului de incredero séu in contr'a ori carui altu organu, care conlucra in urm'a unui mandatu specialu, deca acesti-a vatemala dispusetiunile acestei legi prin facta séu negligentia, se introduce procedur'a disciplinaria conformu dispus. capu VI articl. de lege XLII. din 1870 si respectivii se condamna dupa § 73 din acellu articlu de lege la o mulcta in bani care se pote urca pana la 500 fl.

Deca negrigitia séu vatemarea detorintiei trage dupa sine nesuccederea, eventualu annullarea alegerei, partea ce comite vatemarea sé se pedepsesca cu o mulcta in bani pana la 2000 fl.

Deca cei-ce sunt chiamati conformu § 78. art. de lege XLII din 1870 a urdi cercetarea, nu dispunu acest'a, pote si ministrulu de interne la rogarea motivata a comisiunii centrale séu pre bas'a unei plan-sori intemeiate din partea sengurateciloru, sé dispuna inventiunea si urm'a acestei-a intrevenirea fiscale.

§. 93. Acellu deregatoriu publicu séu proutu care dá la tempulu séu datele, — respectivu documintele ce se receru la conscrierea allegatoriloru, séu refusa a le dá, se va pedepsi prin judecatori'a respectiva cu o mulcta in bani pana 500 fl.

§. 93. Cellu ce pentru a introduce fara cuviintia numele seu a altuia in list'a alegatoriloru séu pentru a in troduce séu sterge unu nume strainu din trens'a, se serve-sce inaintea delegatiunii de conscrietorie séu a comisiunii centrale de documinte false, falsificate séu in essentia necorrespondentorie adeverului se va condema la o mulcta in bani pana la 500 fl. séu la arestu pana la 3 lune.

§. 95. Membrulu din delegatiune, care falsifica actele impartasite lui din officiu-séu le instraineza sau nimicesce, mai departe membrulu care falsifica list'a alegatoriloru séu a votantiloru, se va pedepsi pre langa suspindarea dreptului seu de alegere inea cu inchisore pana la doi anni si cu o mulcta pana la 2,000 fl.

§. 96. Cellu ce dá séu promite unui alegatoriu, séu unui membru din famili'a lui, bani valore de bani séu alte folóse, cu scopu, cá acellu-a sé voteze séu nu pentru unu candidatú anumitu séu sé se abtiena de la alegere, séu lu amenintia cu detragerea unui favoru, se va pedepsi pre langa suspindarea de la dreptulu de alegere pre trei anni cu o mulcta in bani pana la 1,000 fl. séu cu arestu pana la 6 lu.e. Sub acest'a pedepsa cade si acellu alegatoriu, care a primitu banii, valorile de banii séu altu folossu ce i s'a datu lui séu unui membru din famili'a sa cu scopulu indigitatu in acestu paragrafu.

§. 97. Cu pedeps'a statorita in paragrafulu premergatoriu (96) se va pedepsi si acellu-a, care cu scopulu amintitu mai susu ospeteza cu mancaru si beutere, precum si acellu-a care primesce aceste cortesiri.

§. 98. Cellu ce agiteza in publicu, cu cuventulu séu prin latirea de scrieri, la passire nelegale contr'a neviolabilitatii proprietatii, contra unei natiunalitati, clase séu confessiunii, de assemenea cellu ce intarita la nesupunere cátra legi, séu cátra autoritatea legale, — se va pedepsi cu suspindarea dreptului de alegere pre trei anni cu mulcta in bani pana la 1500 fl; séu cu inchisore pana la unu annu.

§. 99. Cellu ce ataca in publicu, fia prin graiu séu prin latirea de scrieri, neviolabilitatea persoanei Regelui séu cellu ce agitéza pentru schimbarea pre calle nelegale a constitutiunii, séu contr'a unitatii statului ungareoscu, se va pedepsi pre langa suspindarea de la dreptulu de alegere pre trei anni cu inchisore de la 2 pana la 3 anni.

§. 100. Cellu ce impedece pre alegatoriu in essercerea dreptului seu de alegere cu puterea séu amenintiendulu cu o facta penibile, se va pedepsi cu mulcta pana la 500 fl. séu cu inchisore pana la 3 lune.

Acei-a cari voru intrabuintia fortia cu scopulu, cá alegerea sé nu se póta incepe séu sé se intrerumpa séu sé nu succeda, — se voru pedepsi cu suspindarea dreptului de alegere pre trei anni si cu inchisore de la 1—3 anni.

§. 101. Deca falsificatiunile séu abusu-ile amintite in §§. 95, 95 si 100 se co-

mitu de unu oficialu publicu séu de unu antiste comunalu, acesta facta se va pedepsi mai aspru si cei ce o comitu prelanga pedepsese cuprinse in §§. citati, se voru mai lipsi si de posturile lor.

§. 102. Cellu ce voteza sub numele altui-a seu se insinua la votare sub numele altui-a séu voteza intr'unu cercu de doue ori seu in diverse locuri, precum si acellu-a care dá mana de ajutoriu cu scirea la aceste abusuri, se va pedepsi cu mulcta pana la 200 fl. séu cu arestu pana la 6 lune, eventualu cu pierderea dreptului seu de alegere.

§. 103. Callu ce conturba ordinea la loculu de alegere, séu aduce cu sine vre-o arma séu bata si provocatu de organulu ce supraveghieza ordinea nu le dá afara indata, se va pedepsi de cátra autoritatea administrativa competentá pre calle politiale cu inchisore de 3 dille pana la o luna.

§. 104. Nu este iertatu a assedia steagulu ori semnele partidei séu a candidatulu pre case de rogatiune (biserica) pre cladirile publice a le statului. a jurisdictiunii, orasiului séu comunei séu pre o scóla publica; mai departe este opritu, a indepartá cu forti'a steagurile ori semnele de la locurile, unde este permisu prin lege a le assedia.

Despre adunările publice de partida, festivitati de partida si procesiuni trebuie sé se faca in cetáti cu magistratu regulatu la primariulu, aiurea inse la oficialulu jurisdictiunii, éra deca atare nu assiste in locu, la antistia comunale, o arretare totdeauru cu o dí mai nainto; la acestea pote fi de facia primariulu respectivu oficialulu in persona, antistia comunale se pote representá printr'unu impotentu allu seu.

Cellu ce pune la locuri oprite steaguri séu semne, séu face sé se puna séu cellu ce indepartéza cu forti'a unu steagu séu unu semnu din locuri, unde acelea se potu assedia séu le strica seu cellu ce a arangiatu o adunare séu festivitete de partida séu o procesiune, fara de a fi facutu aretare despre acest'a, se va pedepsi prin dregatori'a administrativa pre calle politiale cu mulcta de bani pana la 100 fl. séu cu arestu pana la 20 dille.

Antistia este indatorata a indepartá steagurile si semnele espuse la locuri oprite.

§. 105. Bani de pedepsa trebuie sé se puna prin tribunálu competentu, respective prin dregatori'a politica, la dispositiunea acellui municipiu, pre a carui territoriu s'a comissu fact'a pedepsita, si acestu-a i va dá spre scopuri de instructiune poporale séu la spitalulu séu fondulu seraciloru de pre territoriuu seu.

§. 106. In casurile de abatere, amintite in §§. 94, 95, 99 si 101 numai atunci se póte introduce procedur'a criminala séu disciplinaria, deca in 6 lune de la comiterca factei, éra in casurile enumerate in §§. 91, 92, 93, 97, 100, 102, 103 si 104 numai atunci, deca in 30 dille de la comitterea factei s'a facutu arretare la tribunálu séu dregatori'a administrativa.

CAPU VII.

Dispusetiuni mestecate si transitóric.

§. 107. Pentru acelle comune, in cari n'au assistatu relatiuni urbariali, statoresce comisiunea centrale cu occasiunea primei conscrieri a allegatoriloru odata pentru totu-déun'a, care e acea comuna vecina, de unde trebuie sé se iec in sensulu §. 4, patriurulu de sessiune mai pucinu tassatu cu contributiune.

§. 108. Pana la tempulu candu va dispune legislatiunea in privintia incassarei restantiloru de dare, acei-a, cari sunt in restantia de pre mai multu tempu decátu de pre annulu ce a premersu conscrierii, respectivu inainte de rectificarea annuala se voru primi in lista, deca de la prim'a dí din annulu ce a premersu conscrierii, respectivu rectificarei annuali pana la incepearea conscrierii séu rectificarei au solvitu din restantiele loru cellu pucinu atátu-a, cátu face intréga darea directa de statu din annulu premergatoriu.

§. 109 In privintia statoririi numerului

de fumuri si alegerei reprezentantiloru o munele amintite in §. 5 allu legei de acufacéjurisdictiunea la provocarea comisiunii centrale astfel de dispositiune, cá acest'a alegere sé se faca cellu pucinu si cu 24 dí inainte de a se incepe conscrierea.

Acesta alegere essecuta delegaterii e munali numiti in § 38 art. de lege XVII. 1871 in modulu prescrissu in § 9 din citatu articlu.

Alessii sunt a se inscrie prin comisiunea conscrietoria in list'a din acellu annu.

§. 110. In comunele Boosi'a, Ducneca Moldov'a, Oraviti'a, Resiti'a, Staieri si Sa'ca-montana, la cari s'a aplicatu pana acu dispositiunea cuprinse in punctulu a) § art. V: 1848, relativa la orasie, conscrierea alegatoriloru se va essecuta si de aci incoi dupa dispositiunile din acesta lege cari i roferescu la orasie.

§. 111. Si in acelle párti alle tierrei asupr'a caroru s'a estinsu validitatea de lege transilvanu II: se va constitui pentru fia-care alegere de deputatu unu cerc de alegere separatú si fia care cercu electoralu alege numai unu deputatu dietalu.

§. 112. Pentru compunerea primei liste electorali permanente comisiunea centrala póte delegá intr'unu cercu electoralu dup cum va fi de lipsa si mai multe delegatiuni conscrietorie.

§. 113. In acelle párti alle tierrei, i cari a fostu validu art. V: 1848 relativu la impartirea cercuriloru de alegere si la locurile scaunali de alegere, remanu in vigoare dispositiunile essistinti in jurisdictiunipana se va face alta dispositiune prin lege.

§. 114. Spesele ce se receru pana la conscriere si la alegere se voru acoperi de cass'a statului pana la crearea unei leg noue despre casele domesticali alle jurisdictiuniloru.

§. 115. Toto esibitele, testimonielu séu alte documinte ce se referescu la list'a alegatoriloru sunt scutite de timbru si trebuie sé se doe fara tace.

§. 116. Dispusetiunile din legea de facia, cari privescu compunerea si rectificarea liste electorali, se inactivézu indata, éra dispositiunile ce se referescu la alegere, dupa inchierea dietei de facia.

Alegerile suplenitóric ce voru obven pana atunci, se voru face prin allegatori conscriissi in annulu 1872, dupa legile d'pana acum.

§. 117. Fia care jurisdictiune séu cetate care tramite pentru sine deputati la dieta alegere in terminulu ce-lu va statori ministrulu de interne comisiunea centrale conformu §. 19. si 20. din acest'a lege.

Acesta comisiune noua prevede si a celie agende, a caroru indeplinire dupa leg respectivu dupa pracs'a legale, pana la inchierea dietei, presente se tienu de comiteele centrali de acum.

§. 128. La statorirea prima a listei alegatoriloru, deca conscrierea se incepe in primulu semestru a annului, se íega de basa la decidere asupr'a dreptului de alegere contributiunea impusa pre annulu premersu, in casulu contrariu inse si la fia care rectificarea de pre annulu in care se face rectificarea.

§. 119. List'a dantaiu, — deca comisiunea centrale a resolutu tóte reclamatiunile cáte s'au subternutu pana la finea annulu 1874, — e valida pana la inchierea annulu 1875, ci in casulu contrariu pana la ultim'a dí a annulu solaru ce urméza nemedilocitu dupa statorirea definitiva a conscrierii.

§ 120 5 art. V: 1848 si § 7 art. trans. II: 1848 romanu in vigoare cu modificatiunile facute in art. XXX si XLIII: 1868 precum si cu celle din art. XXXIV: 1873; de assemenea romanu in vigoare § 56 art. V; 1848 si § 9 art. trans. II: 1848 cu modificatiunea facuta in art. XXV: 1870.

Ceilalti paragrafi din art. de lege V: 1848 si din art. trans. II totu din acellu annu nu voru mai avé nice o valóre.

§. 121. Cu essecutarea legei de facia este insarcinatu ministrulu de interne si ministrulu de justitia.

Supplementulu a la nr. 5 „Federat.“
cursulu an. 1875.

VARIETATI.

(Nou consulatu austriacu) s'au infintiatu in Berladu, pentru interessulu — precum se dice — a tãrtaniloru (suppusiloru) octrunguresci.

(Contingetulu de recruti) pre an. 1875. d'in partea regatului Ungariei face 40,933, recruti si 4093 (ad 10%) rezervisti, cu totulu 45,026 fetiori, d'in acesti'a Ungaria si Transilvania da 35,979 recr. si 3598 reserv. Restulu lu da Croatia cu confinele provincialisate si litoralulu. — Fiume: 27 recr. si 4 rezervisti.)

(Suspensiu) Advocatulu d'in Alba-Julia Dr. Jacobu Halász au fostu suspinsu de la esseroitiulu advocaturei prin decretu allu tablei reg. (22. Dec. 1872. Nr. 9734) pentru ca au primitu mita 300 fl. de la partia contraria.

(Deputatii Sassi) au tramiasu d'in sinulu loru deputatiune la ministrulu presiedinte Bittó, — care i-au primitu in audientia la 21. Jan. c. — ca se staruesca pentru regularea relatiuniloru fundului regescu d'in Transilvania. Ce li va fi respunsu Bittó nu se spune, noi inse dupa catu cunoscemu parerile Dlu ministru presiedinte si predisusetiunea guvernului ung. in cestiunea pamentului reg. si a nume in ceea ce privesece sustinerea privilegiiloru sassesci, potemu se afirmamu, ca acelle nu sunt favorabile Sasiloru, precum dupa dreptate si conformu principiiloru si „estr'awurstului“ neci ca pote se fa favorabile.

(Multumita publica). Dl. Ajtai Péter proprietariu in comun'a nostra, — vedindu ne-incunguratele lipse si convinsu despre ne-incunjurata inaintare a inventamentulu popularu — a binevoitu a darui in folosulu scolei confessionale gr. cat. a Dembulu sum'a de 20 fl. v. a. pentru procurarea requisiteloru necesarie, — deci prin acest'a — pentru marinosulu ajutoriu in folosulu scolei nostre, i-se aduce cea mai cordiala multumita publica. Dembulu de Campia, 18. Jan. 1875. Directiunea scolastica.

* Despre proiectat'a intrevedere a monariloru ce are se se intemple la primavera in Roma, d'fuariulu „Berliner Tabl.“ se scrie d'in Roma, urmatori'a scire: D'in mai multe parti se confirma, ca o noua intrevedere a regulu Victoru Emmanuilu cu imperatulu Germaniei, precum ei cu allu Austriei, este imminente si anume indata ce se va desprimaverá cam cátra finitulu lui Martiu. — La soli'a de aici a Germaniei au sositu scire ce nu lasa neci o indoiala, ca impar. Wilhelmu are intentiunea d'a intorce regulu Italiei visit'a cercetandu-lu aici in Roma. S'a si datu ordine a se pregati chiliele in cari va mané imperatulu. — Despre insemnetatea politica a cercetarii nu se dice nomic, se pote inse presupune ca nare se fia numai o simpla curtenire.

(Monitorele oficiale si ortografi'a rom.) In Roman'a ortografi'a rom. se schimba cu ministrii. Dl. Tellu dedesse ordinu a se tipari cartile didactice dupa unu sistemu placutu dsalle, demissionandu dsa, modulu scrierei impusu de dsa inca au incetatu. Acum Monitorulu offic. continua oper'a schimbării essilandu deocamdata pre d' cu coditi'a si inlocuindu-lu pre totu indene cu z. Opri-se-va aci nu scimu. — Se crede ca Dl. Lahovari ministrulu justitie ar fi mediocitu acesta innovatiune. Intiellegemu just'a indignatiuni a dsalle in contra sarsaililoru de la unele diuarie d'in Bucuresci, cari scriu: dedegare, ddrobire, delu, etc. dar nu intiellegemu ca dl. Lahovari se cadia intr'alalta estremitate scriindu: occazie, auzire, etc. Apoi in fine nu ddi ministri sunt chiamati a regulá ortografi'a rom. si nu prin monitorulu oficiale.

* Dl. I. M. Riuereanu, directoru liului Mateiu Basarabu, d'in Bucuresci si

cunoscutulu autoru de scrieri forte folositori, pentru tenerime, au daruitu societatii „Transilvania“ summa de 1200 lei, destinata spre ajutorarea junimei studiose. — Acesta donatiune s'au facutu pentru a onora memori'a repausatulu Radu Riureanu, fratele donatorulu.

Invitatiune

la siedinti'a publica solemna a societatii de lectura a junimei rom. de la facultatea juridica si archi-gimnasiulu in Oradea-Mare.

Societatea susnumita cu placere anuncia onor. publicu romanu, si mai alessu cellui din giurulu Oradei-Mari, ca in 31. Ianuariu st. v. (Domineca) la 5 ore dupa media-di va arangia in sala semenariulu gr. cat. siedinti'a solemna de deschidere stabilindu program'ma urmatoria:

1. „Cantecu saluatoriu“ intonatu de corulu vocalu a seminaristiloru, sub conducerea dlui Fr. Weinpolder.
2. „Cuventu de deschidere“ rostitu de Conducutoriulu societatii.
3. „Diorile frumose“ de I. Popfii, ari'a de Fr. Weinpolder, essocutata de corulu vocalu,
4. „Salutarea membriloru noi, si resalutarea celloru vechi de Gavrilu Banea si Liviu Dragoiu juristi in an. II.
5. „Feta de romanu sum“ de Dem. Sfur'a, intonata de corulu vocalu.
6. „La fratii mei Romani“ de unu filoromanu, dechiamata de G. Popu stud. de cl. VIII.
7. „Romanii din Bihoria“ schitie etnografice, scrise de Traianu I. Farcasiu jur. in an. II., dissertata de auctorulu.
8. „Ce sciti de domn'a lumii“, cantecu intonatu de corulu v.
9. „Pusztai találkozás“ de A. Petófi, dechiamata de I. Cocsiu jur. de an. I.
10. „Arcasiulu“ de V. Alessandri, ari'a de Vorobescu, essocutata de corulu vocalu.
11. „Despre sufletulu séu anim'a omului“ de Traianu Metianu, cler. abs. si jur. de an. I. dissertata de auctorulu.
12. „Drewige Jude“ de Schubert, dechiamata de Iancu Metianu stud. de cl. VII.
13. Frundiulitia verde“ cantecu popularu, compusu pentru coru mistu de Fr. Weinpolder, intonatu de corulu vocalu.
14. „Adieux de Maria Stuart“, de Beranger, dechiamata de I. Fasareanu st, de cl. VII.
15. Rugin'a Smichirescu alegatoriulu“ poesia comica de I. Ianovu dechiamata de H. Dum'a stud. de cl. VIII.
16. „Sum venatoriu“ aria de Fr. Weinpolder, essocutata de corulu vocalu.
17. „Cuventu de inchidere“ de Conducatoriulu societati.

Adducandu acest'a la cunoscinti'a onor. publicu, nutrimu dulce sperantia, ca publiculu romanu din Oradea si giurulu ei, care si-a manifestatu bucuria facia cu intreprinderile de buna intentiune alle societatii nostre, si la asta occasiune nu va intardia a-si arreta zelulu si interessarea sa de junimea romana, ci protegundu-o si spriginindu-o in luorarele salle, ne va onora la acesta di de serbatore cu onorat'a-le presintia intru unu numeru catu mai mare.

Datu in Oradea-Mare in 25 Ianuariu 1875.

Fr. Virg. Olteanu Traianu I. Farcasiu
cond. soc. not. coresp.

Invitare.

La Balulu ce se va tiené in Lapusiulu ung. la 7 a Febr. st. n. a. c. in ospetaria pale in favorulu fundulu besericescu scolastecu Gr. c. a Lapusiulu la care petrecere atatu in persona, catu si cu ajutorie binevole cu atata mai vertosu sunt invitati totu romanii spriginitori scopuriloru filantropice ca ci, in acest'a regiune septemtrionale a Transilvaniei, numai prin spriginire comune ne potemu radica la tint'a dorita nationale.

Datu in Lapusiu 25. Ianuariu.

Antistia Baseric.

Petru Codeus Gavrilu H. Gaborfu
paroch si direct. sc. arangiatoriu.

Bibliografia.

„Prelectiuni teologice despre Matrimoniu, Impedimente, Procedura, cu respectu la teori'a e prax'a vigenta metropolitana greco-catolica de Alba-Iulia. Pentru alumni de teologia si usulu clerului. Cu una collectiune de formularia, de Dr. Ioanne Ratiu, professoru de dreptulu canonicu in seminariulu archidieceसानु din Blasiu, assessoru la tribunallu matrimoniale archiepiscopescu, etc. Blasiu 1875.“

Opulu se vinde la tutorulu in Blasiu cu pretiu de 3. fl. v. a.

„Lectiuni de calcululu differentialu si integralu“ de N. Culiama, Pr. 6. lei n.

„Algebra“ idem, 3 lei 25 bani.

„Cursu de chimia elementare“ de Petru Poni, 5 lei.

„Notiuni de fisica“ pentru clasele inferiori de liceu; idem, 5 lei.

„Cursu elementariu de istoria naturale“ a) Zoologi'a, 5 lei, b) Botanic'a, 5 lei, c) Geologi'a, 3 lei, de D. Branza, tote aceste se afla de vândiare la libraria Socecu et comp. in Bucuresci.

(Litteraria Stalla) La beserica catedrala catolica de rulu latinescu sunt 16 Canonici, fa-sce care d'intr'acesti capitu lari trage venitu annuale de cate 15—16 mii de fiorinti, plus locuintia domnesca (palatie) in natura, apoi osebite deputate de jenne porci grassi, etc. cu tote ca diocesea se compune numai de 52 parochie, prin urmare dd. Capitulari d'in lips'a lucrului se ingrassia preste mesura. — Intre celle 16 stalle canonicali sunt patru stalle literarie infintiate pentru remunerarea preutiloru cari se destingu prin sciintie si litere. — Acum minist. Trefort avu fericita idea de a decretá desfiintierea catoru patru stalle si venitul ce cade pre partea loru, a-lu trece la fundulu studiiloru; capitulari cu epulu in frunte protestara si petitiunara la imperatulu rogandu-lu ca se opresca pre minist. Tr fort de la essocutiunea ordinatiunei salle. Credemu ca Domnitoriulu va appro á intiellect'a mesura a ingeniosulu ministru ba ar face unu actu de suprema ecitate, candu ar da ordine a se mai supprime inca 6. stalle (remanendu 6. cari ar fi preadeajunsu) si venitul loru se se impartia intre capitulele romane gr. catolic, dotate numai ca d'in mila.

Sciri mai noue si electrice.

Fuld'a, 18. Jan. Dupa inchiderea seminariulu preutiescu, tote bunurile beser. au fostu secestrate prin consiliulu provinciale. — Paroculu Helferich (Dipperz) au fostu essilatu de pre territoriulu imperiulu nemtiescu.

Versali'a, 18. Jan. Invingerea electorale a Bunapartistulu Casaux face sensatiune; 6000 conservativi paresira pre Alicot (pentru ca republicanii votasse pentru Bunapartistulu, ceea ce deicise alegerea lui.

Paderborn, 19. Jan. Guvernulu invitá pre capitulari a alege pre administratorulu diecesei, insarcina pre primulu consiliariu guverniale a secestrá bunurile besericesci si a le administrá provisoriu. — Vicariulu generale, toti assessorii consistoriali, prentii, officialii subalterni ai destituitulu Episcopu Martinu, renunciaru la functiunile loru, — officialii mireni inse declarara ca sunt gat'a a continua affacerile. — Epulu Martinu, dupa ce va plini pedeps'a de reclusiune, va fi internatu in fortetia de Wesel. (Dl. Bismarcu persecuta fara indurare clerulu catolicu. Nemesea i va sta si lui in calcâie.)

Ragus'a, 19. Jan. Eri se facu in Cetinia liturgia solenna (parastasu) pen-

tru suffletele acelloru Muntenegrini cari au fostu uccisi de Turci la Podgoriti'a. Spiritele sunt preste mesura agitate. Dupa liturgia se adunara mai multe sute de notabili, intre cari unu numeru insemnatu de militari, la cumendare, unde principele fu marturu manifestatiuniloru forte bellicose. Se accepta cu incordare evinemente mari.

Paris, 19. Ian. Resultatulu electorale d'in urma neacceptatu allu Bunapartistiloru confirma temerile ca in armata conjuratiunea pentru proclamarea imperiulu este imminente; animositate intre partite cresce; votarea constitutiunii nu este probabile; Broglie refusa d'a intrá in cabietu.

Madridu, 19. Jan. Regele plecá la Cesar-august'a (Saragossa) si va petrece pre timpul operatiuniloru cari se voru incepe numai decatu, in partile nordice. Guvernulu au datu ordinu a impusca pre toti Carlístii ce s'ar gasi in giurulu calliloru ferrate. Regele va da amnestia deplina toturoru officialiloru carlisti si chiaru decoratiunile li va restitu, deca se voru intorce, mai nainte de inceperea ostilitatiloru, in armat'a constitutionale.

Bucuresci, 19. Jan. In urmarea unei scriessori de la Herez, cetita in processulu Offenheim ministrulu de financia allu Romaniei Maurogenu, crediu ca trebe se-si cera demissiunea, ca in ceea ce lu privesece, cu atatu mai liberu se pota spune adeverulu despre cuprinsulu scrisorei emanate la 1868; Domnitoriulu primí demissiunea si ministrulu lucruriloru publ. Cantacurinu fu numitu ministru allu finanieloru, era Teodoru Rosetti ministru allu lucruriloru publice.

Vienn'a, 20. Jan. Dupa scirile sosite de la Constantinopole celle trei poteri nordice (Germ. Russia si Austr.) ceru satisfactiune in affacerea de la Podgoriti'a. Marele Viziru canta se ceda au se demissioneze. De altmintrea o noua schimbare ministeriale e imminente, pentru ca Sultanulu nu e multumitu cu Marele Viziru.

Aten'a, 20. Jan. Cestiunea de impamentenire e aprope de deslegare. Dissolvere camerei se accepta in tote dillele.

Beligradu, 21. Jan. Dupa scirile sosite aici de la Constantinopole ar fi si urmatu caderea ministrulu de esterne in interessulu pacificei complanari a conflictulu cu Muntenegru. Saufet pasi'a e plecatu a urma suaturile mariloru poteri.

Vienn'a, 21. Jan. D'in Berlinu se telegrafiaza diuariulu „Nou'a Pr. L.“ „Dupa ce Russi'a nu tiene la conditiunea prealabila a invoirei (recunoscerei) Cortesiloru pentru intronarea lui Alfonso, in urmare a unei invoele mai noue intre Germani'a, Austri'a si Russi'a, Alfonso va fi recunoscutu de aceste poteri numai decatu dupa notificarea oficiale a suirei salle pre tronulu Ispaniei.

(Acesta 4 poteri tienu firesce mai multu la actulu de proclamare allu armatei, decatu la recunoscerea Camerei. — Va se dica de vis'a loru au fostu si este „Poterea inantea dreptulu.“)

Madridu, 21. Jan. Carlístii recruteza in provinciile nordice teneri de 17 anni. — Regele Alfonso capeta lista civila 28 millione Reali. (Grassa lefiora! Cate institute umanitarie ar fi potutu dota, d'in acesta summa, republic'a?)

Berlinu, 22. Jan. Marile poteri spriginescu la Constantnople propunerea

principelui de Muntenegru: că unu delegatu allu Portei se assiste in Cetini'a la essecutarea uccidietorilor ostasiloru turcesci; se accepta consensulu Portei la acesta propunere. Austri'a si Russi'a dechiarara principelui de Muntenegru, că de va dechiară Portei resbellu, va face-o cu pericululu seu.

Versali'a, 25. Jan. Adunarea nat. decisu cu 512 voturi contr'a 188. a intră in desbateru proiectulu de lege relativu la infiintarea senatulu. Desbateru raporturilor a supr'a guvernulu de la 4 Septembro (1870) s'au amenatu pana dupa terminarea legilor de constituitione.

Roma, 25. Jan. (Siedinti'a Camerei.) Garibaldi fu salutatu cu viue acclamatiiuni; dinsulu au prestatu votulu (promissiuinea) solenna. — Propunerea lui Cairoli relativa la votulu de blamu pentru arestarile in Vill'a Ruffiana — dupa ce mai multi oratori o combatura — fu respinsa cu 232 contr'a 121 voturi.

Beligradu, 26. Jan. In Scupsca'n'a reinv...

trunita se manifesta forte spiritulu de reconciliatiune. — Propunerea relativa la urcare vamei pentru unii articii de importu se va presentă numai in Scupsca'n'a viitoria.

London, 26. Jan. Diariulu „Times“ annuncia mortea imperatulu d'in China in templata la 12. cur. Urmatorulu este in etate numai de cinci anni.

Buccuresci, 26. Jan. In sied. de asta-di a Camerei dep. se escara vielinte discussiuni in urmarea unei interpellatiuni relativu la afacerea Mavroghenu-Offenheim; mai multi d'intre ministri, deputati si insu-sii es-ministru Mavroghenu luara parte la discussiune: camer'a dechiară in fine, că este multiunita cu deslucirile lui Mavroghenu si trecu la ordinea dillei.

Vienna, 27. Jan. Dupa impartesirile de la Berlinu intre marile poteri se urmeza viue correspondintie diplomatice pentru recunoscerea lui Alfonsu. Angli'a tiene la prealabil'a sanctionare a Cortesiloru ca la conditiune sine qua non, precandu celle trei po-

teri nordice; mai pucinu scrupulu se, sunt gata a-lu recunose numai decatu, Franci'a este nerolosuta, poterile inse dorescu a purcede in intillegere cu Angli'a. (Giorboru pentru unu toporu.)

Vienna, 27. Jan. Diariulu „N. Pr. lib.“ i-se telegrafieza de la Paris că prefectulu politiei au facutu la comisiunea de investigatiune noue arretari despre essistinti'a comitetorulu bunapartiste in Paris si in provincia; ellu dovedi că multi functionari la tote deregatiunile si chiaru in armata facu propaganda pentru restauratiunea familiei Bunaparte. —

Vienna, 28. Jan. Dupa una scire de la Constantinopole a diariulu „Tagblatt“ Port'a se invoiesce că se essecute decapitarea celorlu cinci autori ai macellulu de la Podgoriti'a. Ceilalti complici se voru pedepsi cu inchisore de la 20 pana 30 de anni. — Caderea marelui Viziru e imminente.

Bursa de Vienna, 29 Jan. 1875.

Metallice 5%	70.15
Imprumutulu nat. 5%	75.60
Sorti din 1860	111.40
Actiunile banci	989.—
Actiunile instit. de creditu	216.75
Obligatiuni rurale ung.	78.25
„ „ Temisiane	77.—
„ „ Transilvane	75.70
„ „ Croato-slav.	80.—
Londonu	111.—
Argintu	105.86
Galbenu	5.24
Napoleon'or.	8.90

ALESSANDRU ROMANU
Propriet. edit. si red. respundiet.

Sensatiune

producu urmatorii inventiune probate.

Cerutori de odai sunt superflui.
Excellen'a pasta d'ra ceru' odai, prin carea se dá pavimentulu odailoru cellu mai frumosu lustru si carea intrece in durabilitate pre tote celle-alte, costa una cuthia, de ajunsu pentru o odai intregu, numai 80 cr. — Acésta pasta suplinesce pre cerutori de odai si profesiunea loru o face superflua, de ora-ce tratamntulu ei e forte usioru.

Patenta americana.
Dinti albi, frumosi si sanetosi se potu capeta numai prin folosuti'a noveloru perie de dinti electrice de cauciu si nercinabile (nea-eratu de trebuintia pentru cei eo patimescu de dorere de gura.) 1 bucatu 90 cr.

Pentru 1 fl. 50 cr. unu aparatu cu aburi spre desinfectiunarea aerulu molipsitu.
Neapertu de trebuintia pentru ospitale, scole, oficie, oficine, locuintie si salone. Acésta masina este construata forte frumusu d'in bronsu de auru, asi incatu se potu privi de unu placu de beutu, 1 bucatu costa 1 fl. Unu flaconu de parfumu pentru desinfectiunare 50 cr. (Ajunge de 50 da ori).

Spre apanarea persoanei si securitatea averei.
e de neapertu de trebuintia o arma buna de apanare; de acéste sunt revolverele dupa sistemulu lui Lefaucheur ameliorate si provideite cu incuitori de securitate, cu miscare duplicu, tiwe ghintuite si cu 6 incuitori (puscature), asi incatu in unu minutu se potu face 6 puscature sigure; o arma cea mai perfectiunata.

Pistole de pusunariu, finu inlorilate, 1 bucatu cu 1 tiwe fi. 1.20, cu doue tiwe 2 fl. 40 cr.

Salvatoru de victia (seu si uccidietorulu numitu). Acestu instrumentu, lucratu d'in feru versatu, este de recomandatu ca cea mai buna arma de apanare contra atacurilor eventualu, de ora-ce prin form'a ei se potu aserica una potere mare, 6r' fagonulu ei este astfelu, incatu fia-cine o pote porta in pusunariu. 1 bucatu nu mai 50 cr.

Inelle electro-galvanice. inventiune prea insemnata si binefacutoria. Celte mai mari capacitati medicinale au constatatu, ca galvanismulu are inierinta binefacutoria contra bozeloru ce se inira mai la vale. Dupa marturisirea unui renumitu medicu d'in Parisu, inelle de auru nou, de optice marime, prin cari este trasu un firu de feru

elect-o-magneticu, au efectulu d'a vindeca si a padi de rosura, reuma, junguiu, dorere de nervi, tremuratura, doreri de capu, etc. Unu asem-neu inellu notedu costa numai 90 cr., si d'in parte mediciloru se recomanda fia-carui omu spre portare.

Perine implute cu aeru.
Se recomandatu fia-carui caletoriu, precum si celorlu ce suferu de emoroida; prin elasticitatea loru, carea se pote produce numai prin aeru, sunt fara parechia bune atatu ca perine de siediuu, catu si de dormitu. Au apoi acellu mare avantagiu, ca, sciotiandu-se aerulu d'in ele, se potu impaceta si grigi in cellu mai micu spatiu: 1 bucatu 3-4 fl.

Triumfulu sciintiei.
Noulu preserativu de respiratiune facu a dispare indata resularia greu miositoria, provina acésta d'in ori-si-ce dorere, si a o inlocui cu o aroma placuta si binefacutoria. Se pote capeta numai in depositulu subscripsului. Mai vertosu este d'a se recomanda fumatoriiloru. Pretiulu unei butelie mari, d'impreuna cu instructiunea, face 90 cr.

Mare binefacere
pentru a se inlesni nutritia copiloru mici prin ajutorulu sugatoriiloru ameliorate si de nou patentate, cari facu de prisosu nutriticele (doicele). Copilasulu pote primi nutritiunulu standu, jacandu, ori chiaru si in somnu, in acellu-a-si modu, precum lu-capeta de la pupulu mamei salue, fara nici o adstrictiune. Numai mamele potu pretiulu valoreu acéstei inventiuni. Pretiulu unei butelie 60 cr., prea finu adjustatu 90 cr.

Cea mai noua inventiune chirurgica.
Clistere englezescu cu aspiratori (pumpa de auru); a se intrubuntia pentru copii si adulti. Chiaru si bolnavi nepotentiosu potu face insi-si experimentulu fara vre-o adstrictiune; capacitate a acestoru clistere se pote regula dupa trebuintia. Acestu instrumentu n'ar trebui a lipsese d'in nici o casa. Pretiulu unui-a 3 fl.

Unu condeiu (stilu) interessantu.
Imperatulu Napoleonu III, scriindu istori'a lui Iuliu Cesare, dede ordine a i se face prin unu d'in cei mai iscusiti mecanici unu condeiu dupa planulu seu, că se fia scutu de prea molest'a intingere si că preste totu la scriere se nu aiba trebuintia de alte requisitu. Dind'pre de doue ori atat'a, catu se calca cu ferulu ordinariu si Gilbert Rochee mai amelior'a inca ideea imperatulu si primu pentru acésta lucrare buna 50 de napoleonori (ca la 500 fl., fiindu-ca respundeá scopulu proste tota asempartarea. Acestu condeiu este de argintu finu de China, se pote incuati, era constructiunea lui e astfelu, catu se

pote scrie cu ellu de demaneti'a pana ser'a fara vre-o intrerumpere, si curgereu negreloi (tinte) se pote regula dupa placu; se recomanda deci pentru ori si cine, si mai aliosu pentru caletori, deragatori, negociatori scolaru, etc. Pretiulu unui condeiu 1 fl., era pentru 12 pene de scrieru la condeiu 15 cr.

Bouquet (mirosu) de Havanna.
pentru 1 fl. 12 cr. una cigara de 30 cr., adeca cea mai estina cigara se pote preface in Havanna genuina prin buchetulu de Havanna. Acésta essentia originala numai acu importata se storec d'in radecele si tuleulu plantei de tabacu d'in Indi'a apusena si prin simpl'a umedire cu acésta se scote mirosulu tabaculu ordinariu si se preface in arom'a cea fina a Havannei. Una butelie ajunge pentru 500 cigare si costa 1 fl.

Sapunu medicinalu de pacura,
asi se numesce sapunulu miraculosu, care este unu mediculu aprobatu si siguru contra ori-carei bole de pele, precum sprucatu, lepra, spuazitura, pete, costi, etc. Se recomanda pentru copii si adulti. 1 bucatu d'impreuna instructiunea 25 cr.

Picature contra dorerii de dinti.
Ori-ce dorere de dinti, fia produsu prin reuma seu recella, se pote vindeca intr'unu momentu prin novele picature de Berlinu. Garantia e asi de sigura, incatu la casu se nu aiba nici unu efect, banii se voru inapoia, 1 flaconu d'impreuna cu instructiunea necesaria 80 cr.

Inventiune practica.
In fine a successu a inventu unu felu de pulvere de negrela, care va multumi pre ori si cine; ea intrece pre tote celle de pana acum, atatu prin bunetate, catu si efinitate. Amestecandu-se acésta pulvere cu o parte de apa, se pote produce momentanu negrel'a cea mai buna, carea se pote intrubuntia indata. 1 pachetu, de ajunsu pentru o cupa, costa 20 cr.

Crutiare.
In ori-ce casa este de neapertu de trebuintia ferulu locomobilu de calcatu. Crutiare de bani si crutiare de tempu. Cu materialu de arsu de 5 cr. poti se calci rufe o dimmetate de di. Nu trebuie d'a se mai face focu in cupatoru spre a incaldi ferulu de calcatu. Form'a acestoru feru latu este astfelu, catu se pote forte usioru manua si prin acésta in unulu si acellu a si tempu se pote calca pre de doue ori atat'a, catu se calca cu ferulu ordinariu. 1 bucatu d'impreuna cu gratarulu costa numai 3 fl. 50.

Mediulocu persicu d'a colora perulu,
prin care perulu suru se pote intr'unu momentu colora

dupa placu, brancu seu negru, si totu data i se dá prospertate naturale. Se prepara d'in burbene si nu esto nice decatu stricatosu. 1 butelie d'impreuna cu instructiunea necesaria 2 fl.

Margelle de dinti!!
Nu se pote contesta, ca copii inca in cea mai frageda etate suferu mari doreri la croscearea dintiloru. Mediulocu recnoscutu de cellu mai bunu contra acestoru se sunt margelle de dinti, cari lesnescu si midolocescu croscearea dintiloru la copii fara nici o dorere. Pretiulu unui siru 90 cr.

Pulvere contra asudarii picioroloru.
Acésta delatura asudarea cea molest'a a picioroloru si prin acésta si mirosulu cellu forte neplacutu ce se produce prin asudare, si conserva chiara si incalceamento. 1 cuthia, d'impreuna cu instructiunea, de ajunsu pentru trei lune, 50 cr.

Picature pentru stomacu, prin cari se delatura indata si pentru lunga durata tote dorerile de stomacu, precum strinsare, lipsa de apetitu side mistaire, arsura, cataru, etc. Pentru efecta se garant'a. 1 flaconu d'impreuna cu instructiunea 30 cr.

Singurul ajutoriu, contra carcelorlu si junghituriloru de picioru. Acestu reu infricosu se pote delatura cu totulu numai prin ciorapii englesi de vene. Unu ciorapu de foliulu acésta-a costa fl. 2.50, 3.

Essentia erculanu. Acésta essentia are poterea si calitatea, d'a intari si improspeta pela capulu, precum si radecele peclui si prin acésta inca indata dupa prim'a intrubuntiare impedece caderea perulu; mai departe delatura matreia esistente si impedece a se forma de nou. 1 flaconu d'impreuna cu instructiunea 80 cr.

Practicu si estinu. Unu alfabetu completu forte pentru cusutu, d'impreuna cu cifrele necesarie pentru garnitura, una butelie de tinta chemica de marcatu, precum si penelu de marcatu, tote la oalta, intru o cuthia frumosa, costa numai 75 cr. Tint'a singura costa 20 cr.

Cea mai noua cuthia de ace farmecatoria. Una cuthia de ace frumosa, impluta cu 50 ace anglose cu urechie de sorta fina si cu una masinaria, prin carea se pote scote la lumina dupa numeru ori-care acu doritu. Prin acésta a acelle se foroscu de rugina si se evita ori-ce cautare. Pretiulu unei cuthie face 45 cr.

Eteru pentru musce, placuta bine-miositoriu pentru odai, bucatarie (cuine), salone, si in cursu de 1/4 de ora stipesce multimea cea mai mare de musce. 1 butelie 30 cr.

Ornamente eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metallu nou (auru nou seu auru talmi) facu da' prisosu pre celle genuine, pentru ca acéste noue fabricatiuni nici in colore neci in forma (fagon) nu cedu celorlu mai genuine, apoi este de insemnatu, că nu costa nici a patria parte d'in pretiulu ce se dá numai pentru form'a (fagonulu) celorlu genuine, deci urmeza de sine, că se pote mai a dese ori cumperá ceea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cunoscutoriulu pote fi amagitu au acéstea atatu sent de bine imitate.

Celle mai noue ornamente,

dupa form'a cea mai moderna, fabricate din auru nou, carele pastreza coloreu auria si prin urmare semena de minune cu ornamentele genuine, cu pietre imitate, seu cu emailu dupa cum cere fagonulu.

- Brosie (ace) fine, 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1, praefine, 1 b. fl. 1.50, 1.80, 2, 2.50.
- Cercei, fini 1 parechiu, 50, 80 cr. fl. 1, praefini fl. 1.50, 2, 2.50.
- Garniture intregu, ace si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60; praefine lucrata fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
- Bragiete, fine, 1 bu. 50, 80 cr. fl. 1, praefine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
- Collere preafumose, 1 buc. 90 cr. fl. 1, 20 pana la 1.50.
- Medailione, fine 20, 40, 60 cr. praefine 80 cr. fl. 1, 1.50 cr.
- Inelle preafumose, cu osebite pietre imitate 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.
- Catene de orologiu pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.
- Catene de gramadi, fine, fagonu venetianu, fl. 1.40, 1.80, 2.
- Ace pentru damati, 20, 40, 60, 80 cr.
- Bumbi la camasia, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.

Marfurile insemnate mai susu cu pretiurile si calitatea.

Bumbi la manuce, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la guteru 5 si 10 cr.

- Garniture intregu, bumbi la camesia si manere 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 legatura de aternatoriis de orologiu 60, 80 cr. fl. 1.
- Inelle de auru genuinu cu pietre fl. 1.50, 2, 2.50.
- Catene de argintu, de 13 probe, aurite prin focu, scurte fl. 3.50.
- Catene longe de gramadi, tote de 13 probe, fl. 6, 7.
- Medailione de argintu, 13 probe, aurite in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente fine de briliante.
Insu-si cunoscutoriulu pote fi amagitu prin acéste ornamente cuprinse in argintu, provideitu cu substratu auritu si cu acu, briliantele (diamanti) imitati sunt de cristalu de manue, suu tocitu, carele nu perde viulu focu sunt si alte imitatiuni de pietre pretiose.

- 1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
- 1 par. cercei fl. 4, 5, 6.
- 1 par. bumbi de camesia fl. 2.50, 3.50, 4.50.
- 1 acu pentru domni fl. 1.80, 2.80, 3, 4.
- Inelle cu briliante d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- Cruciutiile, intime, a se porta la gutu fl. 2, 3, 4.

Ornamente purerea miositorie

d'in plante indice, cari pastredia purerea miosulu naturalu si sunt formate dupa cea mai noua moda. Acéste ornamente sunt neajunse in eleganti'a si placute pentru miosulu cellu bunu. Salonulu in care va intru o damace porta acésta garnitura, devine in câte-va minute profumatu.

- 1 Brosiu (acu) fl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 par. cercei, 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 Bracieta, 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 Coliera, 60, 80, cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
- 1 Catena de orologiu pentru domni, profumata, fl. 1.50.

Ornamente de doliu (gele)
negre, forma preafumosa si tineretoria, d'in stiela, ietu lava, cornu de bibolu si cauciu.

- 1 Brosiu, cr. 20, 30, 50, 80, fl. 1
- 1 par. cercei, 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1
- 1 buc. bracieta 30, 60, 80 cr. fl. 1
- 1 colieru la gutu, 50, 80 cr. fl. 1
- 1 catena de orologiu, scurta, 25, 30 60cr
- 1 catena lunga la gutu, 80, 80 cr. fl. 1
- 1 bumbu de camesia, 4 cr.
- 1 par. bumbi la manere, 15, 20, 30, 40
- 1 peptene pentru coucie 20, 40, 60, 80 cr.

Elegantu, modernu si plinu de effectu

este noulu ornamentu modernu e lucratu Rococo, pre care in evulu mediu lu portau numai persone d'in familie de principu; acestu ornamentu inse, straformatu dupa fagonulu modernu, este intr'adeveru unu lucru artisticu si frumosu.

- 1 Brosiu de garnitura si cercei 2.50, 3, sorta praefina fl. 4.50, 5, 6.
- 1 Medailionu, fl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 praefinu fl. 3, 4, 5.
- 1 par. ace de capu, fl. 3, 4, 6.
- 1 cruce ca colieru fl. 1.80, 2.50, 3.
- 1 bracieta, pompo-a, fl. 5, 6.50, 7.50.
- 1 colieru pomposu, fl. 3.50, 4.50, 5.50.

Ornamentu negru romboidicu.
Acestu ornamentu modernu e lucratu in facie romboidice si pentru acésta face mare effectu, si totu-si are una pretiu bagatelu,

- 1 Brosiu de garnitura si cercei, 30, 50, 60 cr.
- 1 colieru, de 1, 2 si 3 sime fl. 1, 1.50, 3.
- 1 par. ace de capu, 15, 25, 30 cr.
- 1 Diadema 60, 80 cr., fl. 1.20.

numita sunt de vendiare numai in depositoryulu subsemnatulu. Liste pretiuriloru pentru tote obiectele se dan gratuitu. Va interessu pre ori si cine a avu unu esomplariu Bazaru de lussu FRIEDMANN acum numai in Vienna, Taborstrasse Nr. 4.